

PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENTĂ

**GHIDUL SOLICITANTULUI PRIVIND REGULILE ȘI CONDIȚIILE APLICABILE
FINANȚĂRII DIN FONDURILE EUROPENE AFERENTE PLANULUI NAȚIONAL
DE REDRESARE ȘI REZILIENTĂ**

ÎN CADRUL APELULUI:

*Cursuri de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor
istorice*

COD APEL: PNRR/2025/INP/C5/I4

COMPONENTA 5 – Valul Renovării

**INVESTIȚIA 4. Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor
istorice**

- Versiunea 2.0 -

PREAMBUL

Acest document se aplică apelului-dedicat solicitărilor de finanțare pentru *“Cursuri de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice”* aferent Investiției I4 – „Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice”, Componenta 5 - Valul renovării din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Prezentul document se adresează tuturor potențialilor solicitanți pentru apelul de proiecte mai sus-menționat.

Schema de ajutor de minimis instituie o măsură de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de minimis pentru cursuri de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice, prevăzută în cadrul Planului național de redresare și reziliență al României 2021-2026, Pilonul I. Tranziție verde, Componenta C5 – Valul renovării, Ținta nr. 112, conform Anexei la Decizia de punere în aplicare a Consiliului de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 29 octombrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României.

Cursurile sunt organizate de administratorul schemei de minimis, Institutul Național al Patrimoniului.

Interpretarea informațiilor incluse în solicitarea de finanțare se realizează sistematic, în conformitate cu prevederile Ghidului specific privind regulile și condițiile aplicabile finanțării din fondurile europene aferente PNRR cu titlul GHIDUL SOLICITANTULUI PRIVIND REGULILE ȘI CONDIȚIILE APLICABILE FINANȚĂRII DIN FONDURILE EUROPENE AFERENTE PLANULUI NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ ÎN CADRUL APELULUI DE SOLICITĂRI DE FINANȚARE pentru cursuri de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice, aprobate și publicate pe site-ul www.patrimoniu.ro, a administratorului schemei de minimis.

Ținta 112 - Formarea a cel puțin 200 de profesioniști în vederea absolvirii cursurilor de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice.

Aspectele cuprinse în aceste documente ce derivă din Planul Național de Redresare și Reziliență și modul său de implementare vor fi interpretate de către Institutul Național al Patrimoniului (administratorul schemei de minimis) cu respectarea legislației în vigoare.

IMPORTANT

Vă recomandăm ca până la data limită de depunere a solicitărilor de finanțare să consultați periodic pagina de internet a administratorului schemei de minimis (INP) www.patrimoniu.ro pentru a urmări eventualele modificări/interpretări ale condițiilor specifice, precum și alte comunicări/ clarificări pentru accesarea fondurilor europene aferente PNRR.

CUPRINS

Capitolul I. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE SOLICITĂRI DE FINANȚARE	4
1.1 Pilonul, componenta, obiectivul general.....	4
1.2. Definiții	5
1.3. Tipul apelului, durata, modalitatea și perioada de depunere a solicitărilor de finanțare.....	8
1.4. Baza legală	9
1.5. Activitățile eligibile	10
1.6. Solicitanți eligibili.....	11
1.7. Alocarea apelului	15
1.8. Indicatorul apelului	16
1.9. Obiectivele apelului	16
CAPITOLUL II. AJUTOR DE MINIMIS	16
CAPITOLUL III. ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR.....	19
3.1. Durabilitatea și sustenabilitatea investiției.....	20
CAPITOLUL IV. COMPLETAREA SOLICITĂRII DE FINANȚARE	20
4.1. Cererea de finanțare	20
4.2. Capacitatea instituțională	22
4.3. Elaborarea bugetului	22
4.4. Limba utilizată în completarea solicitării de finanțare.....	22
4.5. Semnarea solicitării de finanțare și a documentelor anexate	22
CAPITOLUL V. EVALUAREA ȘI SELECȚIA SOLICITĂRILOR DE FINANȚARE	22
CAPITOLUL VI. CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA SOLICITĂRILOR DE FINANȚARE.....	23
6.1. Contractarea solicitărilor de finanțare.....	23
6.2. Contestații	24
6.3. Reguli privind implementarea și monitorizarea solicitărilor de finanțare pentru cursurile de formare	25
6.4 Mecanisme de gestionare a riscurilor de implementare	26
CAPITOLUL VII. TRANSPARENTĂ	26
CAPITOLUL VIII. PREVENIREA NEREGULILOR GRAVE, A DUBLEI FINANȚĂRI.....	27
CAPITOLUL IX. RESPECTAREA PRINCIPIULUI DE A NU PREJUDICIA ÎN MOD SEMNIFICATIV (DNSH).....	27
CAPITOLUL X. BENEFICIARUL REAL/DESTINATARIILOR FINALI.....	27
CAPITOLUL XI. CONTRIBUȚIA INVESTIȚIEI LA OBIECTIVELE ASUMATE PENTRU REALIZAREA INDICATORILOR DIN DOMENIUL CLIMEI ȘI DIN DOMENIUL DIGITAL ...	28
CAPITOLUL XII. DISPOZITII FINALE.....	28
CAPITOLUL XIII. ANEXE	28

Capitolul I. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE SOLICITĂRI DE FINANȚARE

1.1 Pilonul, componenta, obiectivul general

Art.1. Pilonul 1 - Tranziția verde, Componenta C5 – Valul Renovării

Obiectivul componentei este de a crește viteza și calitatea renovărilor energetice, atât în sectorul public, cât și în cel privat, abordând în același timp provocarea reprezentată de protecția patrimoniului. Reformele și investițiile din cadrul acestei componente vizează reducerea consumului de energie primară și a consumului final de energie în conformitate cu obiectivele pentru 2030 stabilite în Strategia națională de renovare pe termen lung.

Aceste investiții și reforme vor aborda recomandările specifice adresate României în ultimii doi ani de a „axa politica economică în materie de investiții pe sectorul [...] energetic cu emisii scăzute de dioxid de carbon și pe eficiența energetică” (recomandarea specifică 4, 2019) și de a „direcționa cu prioritate investițiile către tranziția ecologică [...], în special către [...] producția și utilizarea energiei în mod nepoluant și eficient” (recomandarea specifică 3, 2020).

Se preconizează că nicio măsură din cadrul acestei componente nu va aduce prejudicii semnificative obiectivelor de mediu, în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852, ținând seama de descrierea măsurilor și a măsurilor de atenuare stabilite în Planul de redresare și reziliență în conformitate cu Orientările tehnice DNSH (2021/C58/01).

Investiția 4 – „Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice”

Obiectivul investiției este de a aborda provocările legate de renovarea energetică a clădirilor istorice și de eficiența resurselor, cum ar fi monumentele istorice și clădirile situate în zone protejate, printr-o abordare interdisciplinară și integrată care pune în aplicare principiile sustenabilității și economiei circulare, în conformitate cu „Strategia națională privind protejarea monumentelor istorice”. Investiția va promova colectarea, repararea și reutilizarea materialelor rezultate din lucrările de renovare a clădirilor istorice, contribuind astfel atât la obiectivele privind conservarea patrimoniului, cât și la obiectivele privind clima și eficiența energetică și a resurselor, în conformitate cu Strategia UE „Valul de renovări ale clădirilor”.

Scopul investiției este de:

- i) a dezvolta și a testa noi materiale și soluții tehnologice pentru intervențiile în materie de eficiență energetică și a resurselor a clădirilor istorice;
- ii) a dezvolta aptitudinile profesionale aferente intervențiilor în materie de eficiență energetică și eficiență a resurselor clădirilor istorice;
- iii) a crea un centru-pilot pentru colectarea și reutilizarea materialelor de construcții provenite din demolarea construcțiilor istorice;
- iv) a asigura întreținerea periodică a clădirilor istorice.

Investiția 4 – Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice aferentă Componentei 5 din PNRR vizează atingerea a două jaloane, respectiv un centru-pilot din cadrul Institutului Național al Patrimoniului pentru colectarea și reutilizarea materialelor de construcții istorice și un laborator de testare a materialelor și soluțiilor tehnologice pentru clădirile istorice, care vor fi operaționale precum și o țintă reprezentată de 200 de profesioniști care vor absolvi

cursuri de formare de scurtă durată privind intervențiile aferente clădirilor istorice și eficiența energetică a acestora.

Prezentul apel are ca obiectiv îmbunătățirea competențelor și dezvoltarea de abilități specifice pentru profesioniștii care realizează intervenții pentru eficientizarea energetică a clădirilor cu valoare istorică și arhitecturală, prin organizarea de cursuri de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice, *pentru cel puțin 200 de profesioniști.*

Ajutoarele de minimis se acordă în condițiile și criteriile prevăzute în schema de ajutor de minimis, în limita bugetului disponibil.

Schema de minimis se aplică pe întreg teritoriul României, în toate cele 8 regiuni de dezvoltare.

1.2. Definiții

Art.2. Următorii termeni se definesc astfel:

1. *activitate economică* - orice activitate care constă în furnizarea de bunuri, servicii și lucrări pe o piață;
2. *administrator al schemei de ajutor de minimis*, – **Institutul Național al Patrimoniului (INP)**, autoritate de implementare a Investiției I4 – „Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice”, din cadrul Componentei C5 – „Valul Renovării”, care va avea atribuții specifice de administrare și va derula proceduri în domeniul ajutorului de minimis, prin delegare, în numele furnizorului schemei, conform prevederilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, cu modificările și completările ulterioare și prezentei scheme de ajutor de minimis. INP deține competențe, abilități, resurse umane, materiale și facilități și va asigura organizarea și furnizarea cursurilor de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice;
3. *ajutor de minimis* - ajutor limitat conform normelor Uniunii Europene la un nivel care nu distorsionează concurența și/sau comerțul cu Statele Membre;
4. *ajutor utilizat abuziv* - ajutorul utilizat de beneficiar fără respectarea condițiilor de acordare;
5. *beneficiar de ajutor de minimis* – întreprindere care solicită acordarea de ajutor prin aplicarea la apelul de solicitări de finanțare dedicat, îndeplinește condițiile schemei și beneficiază de ajutor de minimis, în baza unui contract de finanțare, încheiat cu administratorul schemei.
6. *comercializarea produselor agricole* - deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de către un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în spații separate, rezervate acestui scop;
7. *conflict de interese* - situația în care o persoană implicată în procesul de selecție deține interese directe sau indirecte care sunt sau par a fi incompatibile cu exercitarea imparțială și/sau obiectivă a funcțiilor legate de procesul de selecție. Aceste interese pot fi legate de interese economice, afinități politice sau naționale, legături de familie sau personale, alte interese comune cu cele ale applicantului sau ale partenerului său sau orice alte interese care pot influența activitatea imparțială și obiectivă a persoanei implicate în procedura de selecție. De asemenea, vor fi avute în vedere și prevederile privind conflictul de interese din legislația națională incidentă;

8. *contract de finanțare* - actul juridic încheiat între administratorul schemei de ajutor de minimis și beneficiarul de ajutor de minimis, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării măsurilor finanțate prin prezenta schemă de ajutor de minimis;
9. *cursant* - participant la cursurile de formare, nominalizat de întreprinderea beneficiară de ajutor de minimis;
10. *data acordării ajutorului* - data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului de ajutor de minimis, în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutorul se plătește întreprinderii respective. În sensul prezentei scheme, *data acordării ajutorului* reprezintă data semnării contractului de finanțare dintre administratorul schemei și beneficiarul de ajutor de minimis;
11. *data plății ajutorului* - data la care beneficiarul de ajutor de minimis intră efectiv în posesia ajutorului, în condițiile contractului de finanțare, în limita bugetului alocat schemei;
12. *domeniu de activitate* - activitatea desfășurată de beneficiarul ajutorului de minimis, care se încadrează în domeniul sau domeniile de activitate conform clasificăției activităților din economia națională, ce corespund codurilor CAEN : 4100 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, 4321 - Lucrări de instalații electrice, 4322 - Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat, 4323 - Lucrări de izolații, 4324 - Alte lucrări de instalații pentru construcții, 4341 - Lucrări de învelitori, șarpante și terase la construcții, 4342 – Alte lucrări speciale de construcții pentru clădiri, 4399 - Alte lucrări speciale de construcții n.c.a., 7111 - Activități de arhitectură, 7112 - Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea, 7120 - Activități de testări și analize tehnice, 9122 - Activități ale siturilor și monumentelor istorice, 9130 – Activități de conservare, restaurare și alte activități – suport pentru patrimoniul cultural;
13. *furnizor al schemei de ajutor de minimis* – Ministerul Culturii, în calitate de Coordonator de Reforme și Investiții;
14. *întreprindere*¹ - orice entitate, fie aceasta persoană fizică sau persoană juridică, care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul său juridic și de modul în care este finanțată^[1]. În sensul prezentei scheme, birourile individuale de arhitectură organizate potrivit Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, cu modificările și completările ulterioare și persoanele fizice autorizate (PFA) deținute de specialiști în construcții, atestați sau autorizați ca verficatori de proiecte, experți tehnici în construcții, auditori energetici pentru clădiri, diriginți de șantier, responsabili tehnici cu execuția, sunt considerate întreprinderi și beneficiază de toate drepturile și obligațiile ce decurg din prezentul document și legislația incidentă;
15. *întreprindere unică* - include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:
  - (i) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
  - (ii) o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

¹ Conform prevederilor preambulului Regulamentului (UE) 2023/2831, o entitate care deține participații de control într-o societate și care exercită efectiv control intervenind direct sau indirect în gestionarea acesteia trebuie considerată ca participând la activitatea economică a societății respective. Prin urmare, entitatea însăși trebuie considerată întreprindere în sensul art. 107, alin. (1) din tratat.

(iii) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din actul constitutiv sau din statutul acesteia;

(iv) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile la care se face referire la pct. (i)-(iv) sunt considerate la rândul lor întreprinderi unice.

16. *întreprindere mijlocie* - întreprindere din categoria IMM-urilor care are mai puțin de 250 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală nu depășește 50 milioane euro și/sau al cărei total al bilanțului anual total nu depășește 43 milioane euro, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108;

17. *întreprindere mică* - întreprindere din categoria IMM-urilor care are mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei total al bilanțului anual nu depășesc/depășește 10 milioane euro, în conformitate cu prevederile anexei nr. 1 la Regulamentul (UE) nr. 651/2014;

18. *microîntreprindere* - întreprindere din categoria IMM-urilor care are mai puțin de 10 angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei total al bilanțului anual nu depășesc/depășește 2 milioane euro, în conformitate cu prevederile anexei nr. I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014;

19. *întreprindere mare* - întreprinderea care nu se încadrează în definiția IMM-urilor, conform anexei I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014;

20. *întreprindere socială* – întreprindere definită conform prevederilor art.3 alin. (1) din Legea nr. 219/2015 privind economia socială, cu modificările și completările ulterioare;

21. *asociație/fundație* – organizații înființate în conformitate cu prevederile Legii nr. 276/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații.

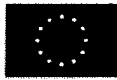
22. *solicitare de finanțare* – formular conținând informații cu privire ajutorul de minimis solicitat, categoria de persoane pentru care se solicită formare (profesioniști care realizează intervenții pentru eficientizarea energetică a clădirilor cu valoare istorică), numărul de profesioniști pentru care se solicită formare, după caz, regiunea în care vor participa la cursurile de formare, diplome de studii și/sau certificate de atestare/autorizare pentru specialiști, contracte de muncă sau certificate de înregistrare fiscală, pentru specialiști și lucrători.

23. *profesioniști care realizează intervenții pentru eficientizarea energetică a clădirilor cu valoare istorică, ai întreprinderilor care solicită ajutor de minimis:*

a) specialiști și experți atestați de Ministerul Culturii (arhitecți, ingineri);

b) verificator de proiecte – specialist cu activitate în construcții atestat de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA), în unul sau mai multe domenii/subdomenii de construcții și specialități pentru instalațiile aferente construcțiilor, care efectuează verificarea proiectelor în ceea ce privește respectarea reglementărilor tehnice și cerințelor fundamentale aplicabile prevăzute de lege, profesie reglementată;

c) expert tehnic – specialist cu activitate în construcții atestat de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MLPDA) în unul sau mai multe domenii/subdomenii de construcții și specialități pentru instalațiile aferente construcțiilor, care efectuează expertiza

tehnică a construcțiilor, a execuției lucrărilor de construcții și, în situațiile prevăzute de lege, efectuează expertizarea tehnică a proiectelor, profesie reglementată;

d) responsabil tehnic cu execuția - specialist cu activitate în construcții autorizat de către Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C., cu atribuții privind asigurarea calității execuției lucrărilor de construcții pe care le coordonează, din punct de vedere tehnic, pe tot parcursul procesului de execuție, profesie reglementată;

e) diriginte de șantier - specialist cu activitate în construcții autorizat de către Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C., cu atribuții privind verificarea execuției corecte a lucrărilor de construcții, în conformitate cu documentațiile tehnice/documentațiile tehnico-economice aferente, profesie reglementată;

f) auditor energetic pentru clădiri – specialist atestat de către MDLPA, care are dreptul să realizeze auditul energetic pentru clădiri/unități de clădire și să întocmească certificatul de performanță energetică și raportul de audit energetic, profesie reglementată;

g) inginer construcții civile, industriale și agricole (studii superioare, absolvite cu diplomă de licență sau echivalent în domeniul inginerie civilă), care desfășoară activități în domeniul de activitate definit prin prezenta schema;

h) inginer instalații pentru construcții (studii superioare, absolvite cu diplomă de licență sau echivalent, în domeniul ingineria instalațiilor/instalații pentru construcții), care desfășoară activități în domeniul de activitate definit prin prezenta schema;

i) arhitect (studii superioare, absolvite cu diplomă de licență sau echivalent în domeniul arhitectură), care desfășoară activități în domeniul de activitate definit prin prezenta schema;

j) arhitect de interior (studii superioare, absolvite cu diplomă de licență sau echivalent în domeniul arhitectură de interior), care desfășoară activități în domeniul de activitate definit prin prezenta schemă;

k) conductor arhitect cu drept de semnătură;

l) urbanist cu drept de semnătură în arhitectură, conform Legii nr. 184/2001, cu modificările și completările ulterioare (studii superioare, absolvite cu diplomă de licență sau echivalent în domeniul urbanism, cu drept de semnătură în arhitectură), care desfășoară activități în domeniul de activitate definit prin prezenta schemă;

m) alte tipuri de absolvenți de inginerie, atestați ca verificatori de proiecte, experți tehnici în construcții sau autorizați ca diriginți de șantier sau responsabili tehnici cu execuția, precum absolvenți din domeniul mine, petrol și gaze, inginerie și management, inginerie mecanică;

n) profesioniști angajați de operatori economici pe posturi de Restaurator opere de artă și monumente istorice (studii superioare, cod COR 262104) sau conservator opere de artă și monumente istorice (studii superioare, cod COR 262102).

1.3. Tipul apelului, durata, modalitatea și perioada de depunere a solicitărilor de finanțare

Art.3. În cadrul prezentului apel sunt finanțate solicitările de finanțare care intră sub incidența prevederilor *Schemei de ajutor de minimis pentru cursuri de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice*, aprobată prin OMC nr. 3459/18.12.2025

Art. 4. Apelul lansat este de tip necompetitiv, pe principiul „primul venit, primul servit”, cu termene succesive de evaluare, selecție și contractare. Solicitățile de finanțare vor fi evaluate pe

măsură ce sunt depuse, din punct de vedere administrativ și al eligibilității, iar solicitările care îndeplinesc condițiile vor trece în etapa de contractare. Contractele de finanțare se vor încheia în limita bugetului alocat apelului, până la epuizarea acestuia.

Art.5. (1)

Calendar estimativ al prezentului apel include următoarele etape:

a) Etapa de depunere a solicitării de finanțare :

19 decembrie 2025 ora 09:00 – 27 februarie 2026, ora 16:00, **după principiul primul venit, primul servit până la epuizarea bugetului alocat;**

b) Etapa de evaluare și selecție (include și procesul depunerii și soluționării contestațiilor) 19 decembrie 2025 ora 09:00 – 27 februarie 2026 (procesul de evaluare se demarează odată cu depunerea cererilor, în ordinea depunerii acestora și până la epuizarea bugetului alocat)

c) Etapa de contractare – pe măsura finalizării evaluării și selecției cererilor depuse

d) Etapa de implementare: maxim 3 luni de la semnarea contractelor de finanțare, cu posibilitatea prelungirii acestora, conform legislației în vigoare.

(2) Depunerea este electronică, prin intermediul platformei <https://proiecte.pnrr.gov.ro>, pe **principiul primul venit, primul servit.**

1.4. Baza legală

Art.6. Prezentul Apel este guvernat, *inter alia*, de următoarele reglementări și dispoziții:

- a) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență;
- b) Regulamentul (UE) 2021/240 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 februarie 2021 de instituire a unui Instrument de sprijin tehnic;
- c) Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (Regulamentul financiar);
- d) Regulamentul (UE) nr. 2831/2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, publicat în JO seria L din data de 15.12.2023;
- e) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României, modificată prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 11 decembrie 2023;
- f) Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- g) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996,

aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare;

h) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, aprobată prin Legea nr. 178/2022, cu modificări și completări ulterioare;

i) Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de Redresare și Reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2023;

j) Hotărârea de Guvern nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare;

k) Hotărârea Guvernului nr. 209/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de Redresare și Reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului Național de Redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență, cu modificările și completările ulterioare;

l) Ordinul Ministrului Culturii nr. 2864/2025 pentru modificarea Ordinului Ministrului Culturii nr. 3117/07.08.2024 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Ministerului Culturii;

m) Ordinul Ministrului Culturii nr. 3503/15.11.2022 privind constituirea structurilor de specialitate cu rol de coordonare, respectiv de unitate de implementare a reformelor/investițiilor din cadrul PNRR;

n) Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene și al ministrului finanțelor nr. 1745/1481/2023 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind utilizarea formularului "Declarație privind nedeductibilitatea TVA aferente cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Planul național de redresare și reziliență în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din fonduri publice naționale";

o) Instrucțiunile și Ordinele emise de către MIPE, cu incidență asupra PNRR

1.5. Activitățile eligibile

Art. 7. (1) Activitățile eligibile în cadrul prezentului apel sunt activitățile de formare profesională sub forma unor cursuri de scurtă durată.

(2) Activitățile de formare, sub forma unor cursuri de scurtă durată în cadrul programelor de învățare pe tot parcursul vieții, vor urmări dezvoltarea de abilități pentru utilizarea de materiale și soluții tehnice noi cât dezvoltarea de cunoștințe și abilități cu privire la materialele și tehnicile din sfera patrimoniului material care necesită o abordare specifică, programa cursurilor va fi structurată pe tematici și va cuprinde activități teoretice și practice.

Art.8. Cursurile se vor desfășura cu participare fizică, transportul fiind decontat în limita a maximum 500 lei/cursant. Cursurile vor avea o durată de 8 zile și se vor desfășura în 7 serii, la sediul Institutului Național al Patrimoniului din orașul Avrig, județ Sibiu.

Art.9. (1) Numărul estimat de profesioniști ce vor participa la cursuri de formare de scurtă durată în domeniul eficienței energetice este de 200.

(2) Numărul beneficiarilor de ajutor de minimis este stabilit prin raportarea la necesitatea de a atinge numărul estimat de profesioniști prevăzuți în Ținta 112, luând în considerare regulile privind acordarea ajutoarelor de minimis. Numărul maxim estimat al beneficiarilor de ajutor de minimis este 200.

Art.10. Un beneficiar poate solicita ajutor de minimis pentru maximum 20 de cursanți.

1.6. Solicitanți eligibili

Art.11 Eligibilitatea solicitantului

(1) Pot beneficia de ajutorul de minimis, în condițiile prevăzute în schemă, întreprinderile înregistrate, conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare, Legii nr. 219/2015 privind economia socială, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, cu modificările și completările ulterioare, sau Legii nr. 276/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații.

(2) Solicitantul își desfășoară activitatea în unul din domeniile enumerate la art. 5 pct. 12 din Schema de ajutor de minimis.

(3) Entitățile prevăzute la alin (1) trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) sunt legal înregistrate în scopuri fiscale conform reglementărilor menționate, cel târziu la data depunerii solicitării de finanțare a ajutorului de minimis;

b) nu derulează activități în domeniile exceptate de la finanțare în condițiile prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2.831/2023². În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea într-unul din sectoarele excluse de la finanțare, cât și în unul sau mai multe sectoare de activitate

² ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse pescărești și de acvacultură; b) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole; c) ajutoarelor acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură, în cazul în care cuantumul ajutoarelor este stabilit pe baza prețului sau a cantității de produse achiziționate sau introduse pe piață; d) ajutoarelor acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor agricole, în următoarele cazuri: (i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității unor astfel de produse achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective; (ii) atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari; e) ajutoarelor destinate activităților legate de export către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoarelor direct legate de cantitățile exportate, ajutoarelor destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export; f) ajutoarelor în cazul cărora acordarea este condiționată de obligația ca beneficiarul să utilizeze bunuri și servicii naționale față de bunuri și servicii importate.

incluse în domeniul de aplicare a schemei, măsura de ajutor se aplică ajutoarelor acordate pentru domeniul de activitate eligibil, cu condiția ca beneficiarul de ajutor de minimis să se asigure, prin mijloace corespunzătoare, precum separarea activităților sau o distincție între conturi, că activitățile desfășurate în sectoarele excluse din domeniul de aplicare al schemei nu beneficiază de ajutoare de minimis acordate în conformitate cu prevederile ghidului. În cazul în care întreprinderea nu poate face dovada unei separări clare a activităților economice și neeconomice, pentru a se demonstra că finanțarea acordată din surse de stat nu are ca rezultat subvenționarea încrucișată a altor activități decât cele stipulate prin schemă, aceasta nu poate fi acordată;

c) nu înregistrează obligații bugetare nete (diferența dintre obligațiile de plată restante la buget și sumele de recuperat de la buget); - mai mari de 1/12 din obligațiile datorate în ultimele 12 luni - în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;

- mai mari de 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru - în cazul certificatului de atestare fiscală emis de către autoritățile publice locale;

d) nu se află în stare de insolvență, faliment, reorganizare judiciară, dizolvare, lichidare sau suspendare temporară a activității sau nu se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;

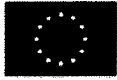
e) nu face subiectul unei decizii emise de către Comisia Europeană/instanțe naționale/alt furnizor de ajutor de stat/Consiliul Concurenței, de recuperare a unui ajutor de stat/de minimis sau, în cazul în care a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta a fost deja executată și creanța, inclusiv penalitățile, după caz, integral recuperate;

f) nu se află în situațiile prevăzute de Recomandarea Comisiei Europene nr. 1039/16.07.2020, publicată în JOUE nr 227/16.07.2020 privind condiționarea acordării sprijinului financiar public de lipsa unei legături cu jurisdicțiile necooperante în scopuri fiscale, începând cu data depunerii solicitării de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare, respectiv:

- nu este rezident în scopuri fiscale sau înmatriculat în temeiul legilor din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale;
- nu este controlat, direct sau indirect, de către acționarii din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante, analiza mergând până la beneficiarul real, așa cum este acesta definit în art. 3 punctul 6 din Directiva 2015/849;
- nu controlează, direct sau indirect, filialele sau nu dețin unități permanente proprii în jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale; și
- nu exercită dreptul de proprietate în comun cu întreprinderile din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale.

Art.12. (1) Sprijinul financiar se acordă sub formă de granturi nerambursabile, în conformitate cu prevederile din contractul de finanțare, solicitanților declarați eligibili și constă în acoperirea cheltuielilor privind organizarea, participarea și susținerea cursurilor.

(2) Pentru acordarea acestuia, beneficiarii ajutorului de minimis trebuie să completeze o declarație privind încadrarea întreprinderii în cadrul „întreprinderii unice” potrivit Regulamentului UE nr. 2831/2023, privind ajutoarele de minimis, unde vor fi menționate ajutoarele primite anterior, în ultimii trei ani fiscali, dacă se află sau nu în situațiile prevăzute de Recomandarea Comisiei Europene nr. 1039/2020, dacă sunt subiecții vreunei decizii de recuperare a ajutoarelor de stat,

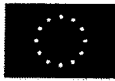
iar recuperarea nu a fost efectiv finalizată (inclusiv plata dobânzii aferente), precum și alte informații din care să rezulte că îndeplinește condițiile prevăzute în schemă.

Art.13.

Conținutul dosarului cererii de finanțare

Dosarul cererii de finanțare cuprinde totalitatea formularelor, documentelor obligatorii predefinite și documentelor suport transmise de către un solicitant, respectiv:

- Cererea de acordare a finanțării nerambursabile, inclusiv devizul estimativ de cheltuieli. În cazul în care informațiile solicitate nu sunt aplicabile, solicitantul va completa doar rubricile aplicabile solicitării în referință, motivând inaplicabilitatea celorlalte rubrici.
- Documentele statutare/ constitutive/ de înființare ale solicitantului, inclusiv documentul care atestă înregistrarea persoanei juridice (dacă legea aplicabilă prevede obligația înregistrării în scopul dobândirii personalității juridice), precum și documentul care atestă înregistrarea fiscală, după cum urmează:
  - organizație neguvernamentală:
    - i. actul constitutiv și, după caz, statutul persoanei juridice fără scop patrimonial, însoțite de toate modificările la zi, unde este cazul sau în varianta actualizată/consolidată la zi;
    - ii. certificatul de înscriere în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, actualizat/extras din Registrul special al asociațiilor și fundațiilor/Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, aflat în termenul de valabilitate, care prezintă starea la zi a organizației;
    - iii. certificatul de înregistrare fiscală;
  - societate sau societate cooperativă:
    - i. actul constitutiv sau contractul de societate și statutul ori actul constitutiv, după caz, însoțite de toate modificările la zi, unde este cazul sau în varianta actualizată/ consolidată la zi;
    - ii. certificatul de înregistrare în Registrul Comerțului, conținând codul unic de înregistrare;
    - iii. certificatul constatator emis de Oficiul Național al Registrului Comerțului, nu mai vechi de 30 de zile, care prezintă starea la zi a societății și cuprinde următoarele informații: denumirea (firma), emblema, numărul de înregistrare în registrul comerțului, codul unic de înregistrare, identificator unic la nivel european, starea firmei, forma juridică, sediul social/ profesional, durata de funcționare, obiectul de activitate - domeniul și activitatea principală, capitalul social (subscris și vărsat), numărul și valoarea părților sociale, asociații, datele de identificare, numărul părților sociale atribuite fiecărui asociat pentru aportul său, participarea la capitalul social și la profit și pierdere (pentru societățile cu răspundere limitată, în comandită simplă sau în nume colectiv), administratorii/ membrii consiliului de administrație și directorii (în sistemul unitar)/ membrii consiliului de supraveghere și membrii directoratului (în sistemul dualist), datele de identificare și durata mandatului cu puterile conferite, cenzorii/ auditorii financiari, sediile secundare, activități și sedii autorizate, indicatorii din situațiile financiare anuale, alte mențiuni referitoare la măsuri asiguratorii și condamnări penale.
- persoană fizică autorizată, întreprindere individuală, întreprindere familială
  - i. acordul de constituire, după caz, însoțit de toate modificările la zi, unde este cazul sau în varianta actualizată/ consolidată la zi;

- ii. certificatul de înregistrare în Registrul Comerțului, conținând codul unic de înregistrare;
- iii. certificatul constatator emis de Oficiul Național al Registrului Comerțului aflat în termenul de valabilitate;
- iv. certificatul de înregistrare fiscală;

Art.14. Pot participa la cursurile de formare profesională, în calitate de cursanți, următoarele categorii:

- arhitect/inginer atestat de Ministerul Culturii în domeniul protejării monumentelor istorice;
- inginer construcții civile, industriale și agricole;
- inginer instalații pentru construcții;
- arhitect;
- conductor arhitect cu drept de semnătură;
- arhitect de interior și urbanist cu drept de semnătură în arhitectură;
- verificator de proiecte atestat de MDLPA, cu drept de practică conform legislației în vigoare;
- expert tehnic atestat de MDLPA, cu drept de practică conform legislației în vigoare;
- responsabil tehnic cu execuția, autorizat de ISC, cu drept de practică conform legislației în vigoare;
- diriginte de șantier, autorizat de ISC, cu drept de practică conform legislației în vigoare;
- auditor energetic pentru clădiri, atestat de MDLPA, cu drept de practică conform legislației în vigoare;

Art.15. Reprezentantul legal al beneficiarului ajutorului de minimis, care își exercită atribuțiile de drept la data acordării ajutorului, trebuie să nu fie:

- a) subiectul unui conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare, sau să nu se afle într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității acordării ajutorului;
- b) în situația de a induce grav în eroare prin furnizarea de informații incorecte în procesul de acordare a ajutorului;
- c) în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze procesului de acordare a ajutorului;
- d) condamnat printr-o hotărâre definitivă pentru un delict legat de conduita sa profesională, pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală sau la orice alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale Uniunii Europene;
- e) obiectul unei hotărâri judecătorești sau decizii administrative rămase definitive cu privire la o abatere profesională gravă, deoarece au încălcat legile, regulamentele sau standardele etice ale profesiei din care face parte solicitantul sau deoarece se fac vinovați de orice conduită abuzivă care le afectează credibilitatea profesională, atunci când această conduită trădează o intenție frauduloasă sau o neglijență gravă;
- f) condamnat definitiv în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau al fondurilor publice naționale.

În cazul în care reprezentantul legal al beneficiarului ajutorului de minimis se află într-una dintre situațiile prevăzute anterior, se va proceda la respingerea solicitării de finanțare, iar ajutorul de minimis nu se va acorda.

Art.16. În cazul în care ajutorul a fost acordat, dar beneficiarul ajutorului de minimis se dovedește că se află într-una dintre situațiile prevăzute anterior, se va aplica procedura privind stoparea sau recuperarea ajutoarelor de stat acordate, cu respectarea prevederilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Nu se permit solicitanți în parteneriat.

1.7. Alocarea apelului

Art.17. Bugetul total estimat

(1) Bugetul total al prezentului apel, pe întreaga durată de aplicare a acestuia, este de 1.475.488,19 lei, din care 1.325.394,77 lei sumă finanțată din PNRR – Componenta 5 – Valul renovării Investiția 4 și 150.093,42 lei suportată din bugetul național (sumă aferentă TVA nedeductibilă).

(2) Valoarea ajutorului reprezintă contravaloarea cursului urmat de cursanții nominalizați de beneficiarul ajutorului de minimis (respectiv cheltuielile privind organizarea, participarea și susținerea cursurilor menționate la art.24 alin (1) din schemă, la care se adaugă și cheltuielile de cazare și de transport ale cursantului, cu respectarea art 24 alin (2) (7) din schemă, după caz) Nu se utilizează mecanismul supracontractării.

(3) Bugetul schemei a fost estimat la cursul InforEuro aferent lunii noiembrie 2025, respectiv 1 EUR = 5.0855 lei.

Art.18 Valoarea minimă și maximă a finanțării alocate per solicitare de finanțare

(1) Valoarea maximă a ajutorului de minimis, în cadrul prezentului apel, pentru fiecare cursant, este de 7.377,44 lei cu TVA cu respectarea regulilor de cumul aplicabile.

(2) Valoarea maximă a ajutorului de minimis, ce poate fi acordată unui beneficiar pentru numărul maxim posibil de cursanți în cadrul prezentului apel este de 147.548,82 lei cu TVA cu respectarea regulilor de cumul aplicabile.

(3) La elaborarea bugetului, beneficiarul ajutorului de minimis va avea în vedere valoarea cursului de formare de 5.022,44 lei, cu TVA, la care se va adăuga contravaloarea cheltuielilor de cazare și transport;

(4) Din valoarea prevăzută la alin (1), beneficiarului ajutorului de minimis i se vor deconta, pentru fiecare cursant, contravaloarea cheltuielilor de cazare, în cuantum de maxim 265 lei/noapte/cursant și contravaloarea cheltuielilor de transport, în cuantum de maxim 500 lei/cursant. Valoarea maxima a ajutorului contine si contravaloarea cursului.

(5) Beneficiarul finanțării are obligația asigurării implementării măsurilor de promovare/informare, în conformitate cu prevederile Ghidului de Identitate Vizuală „Vizibilitate, transparență și comunicare în perioada de programare 2021-2027”. Cheltuieli pentru informare, comunicare și publicitate privind operațiunile finanțate prin PNRR, conform prevederilor MIV fac parte din categoria cheltuielilor neeligibile.

1.8. Indicatorul apelului

Art.19. (1) Pentru a fi eligibilă, solicitarea de finanțare depusă trebuie să conducă la atingerea următorului indicator obligatoriu: **„Număr de profesioniști care au absolvit cursul de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice” – valoare țintă minimă acceptată/ cerere de finanțare: 1, valoare țintă maximă acceptată/ cerere de finanțare: 20**

(2) Indicatorul apelului trebuie să conducă la atingerea **Țintei 112 - Cel puțin 200 de profesioniști au absolvit cursurilor de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice.**

Art.20. Indicatorul „Număr de profesioniști care au absolvit cursul de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice” se va raporta defalcat în funcție de gen și vârstă.

1.9. Obiectivele apelului

Art.21. Prezentul apel are ca obiectiv îmbunătățirea competențelor și dezvoltarea de abilități specifice pentru profesioniștii care realizează intervenții pentru eficientizarea energetică a clădirilor cu valoare istorică și arhitecturală, prin organizarea de cursuri de formare de scurtă durată în domeniul eficienței energetice, *pentru cel puțin 200 de profesioniști.*

CAPITOLUL II. AJUTOR DE MINIMIS

Art.22 Reguli privind acordarea ajutorului de minimis

(1) Acordarea ajutorului de minimis se va face după ce administratorul schemei va verifica, pe baza declarației pe propria răspundere a beneficiarului ajutorului de minimis și a consultării site-ului Registrul ajutoarelor de stat – RegAS <https://regas.consiliulconcurentei.ro/index.html#/> că suma totală a ajutoarelor de minimis primite în ultimii 3 ani³ din surse ale statului sau din surse europene, nu depășește echivalentul în lei a 300.000 de euro per întreprindere unică și după ce administratorul va verifica celelalte condiții de eligibilitate din schemă.

(2) În cazul în care, prin acordarea unor noi ajutoare de minimis, s-ar depăși plafonul maxim menționat la aliniatul anterior, întreprinderea poate beneficia, dacă solicită acest lucru, de prevederile schemei de ajutor de minimis doar pentru acea fracțiune din ajutor care, cumulată cu restul ajutoarelor de minimis primite anterior, nu depășește acest plafon⁴. De asemenea, întreprinderea poate alege între reducerea valorii ajutorului solicitat astfel încât să se încadreze în plafon, sau rambursarea totală sau parțială a ajutorului anterior obținut, pentru a fi respectat plafonul de minimis.

(3) Intensitatea ajutorului de minimis acordat *va fi de 100% din valoarea costurilor totale eligibile ale cursurilor de formare.*

(4) Ajutoarele de minimis se consideră acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de aceste ajutoare este conferit întreprinderii în temeiul legislației naționale aplicabile, respectiv la data semnării contractului de finanțare, indiferent de data la care ajutoarele se plătesc întreprinderii respective.

³ Perioada de 3 ani care trebuie luată în considerare în sensul Regulamentului (UE) nr. 2831/2023 ar trebui evaluată în mod continuu. Pentru fiecare nou ajutor de minimis acordat, trebuie luată în considerare valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate în ultimii 3 ani.

⁴ A se vedea Decizia CJUE în cauza C-608/19, pronunțată la 28.10.2020 - „Trimitere preliminară – Ajutoare de stat – Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 – Articolul 3 – Ajutor de minimis – Articolul 6 – Monitorizare – Întreprinderi care depășesc plafonul de minimis din cauza cumulului cu ajutoare obținute anterior – Posibilitatea de a alege între reducerea unui ajutor anterior sau renunțarea la acesta pentru a respecta plafonul de minimis”, accesibilă la adresa web: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=233007&pageIndex=0&doclang=RO&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2603115>.

(5) Ajutoarele se acordă sub formă de grant nerambursabil. Toate sumele utilizate sunt brute, mai precis înainte de deducerea impozitelor sau a taxelor.

În cazul fuziunilor sau achizițiilor, atunci când se stabilește dacă un nou ajutor de minimis acordat unei întreprinderi noi sau întreprinderi care face achiziția depășește plafonul relevant, se iau în considerare toate ajutoarele de minimis anterioare acordate tuturor întreprinderilor care fuzionează.

(6) Ajutoarele de minimis acordate legal înainte de fuziune sau achiziție rămân legal acordate.

În cazul în care o întreprindere se împarte în două sau mai multe întreprinderi separate, ajutoarele de minimis acordate înainte de separare se alocă întreprinderii care a beneficiat de acestea, și anume, în principiu, întreprinderii care preia specialiștii/lucrătorii care au beneficiat de formare și pentru care au fost acordate ajutoarele de minimis. În cazul în care o astfel de alocare nu este posibilă, ajutoarele de minimis se alocă proporțional pe baza valorii contabile a capitalului social al noilor întreprinderi la data la care separarea produce efecte.

(7) Ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu schema pot fi cumulate cu ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2832/2023 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general. Ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2831/2023 pot fi cumulate cu ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentele (UE) nr. 1408/2013 și nr. 717/2014 ale Comisiei în limita plafonului relevant prevăzut la art.3 alin (2) din regulamentul (UE) nr. 2831/2023.

(8) Ajutoarele de minimis acordate în cadrul schemei nu se vor cumula cu ajutoare de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoarele de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare, dacă un astfel de cumul ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptată de Comisie. Ajutoarele de minimis care nu se acordă pentru costuri eligibile specifice sau care nu pot fi asociate unor astfel de costuri pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii sau al unei decizii adoptate de Comisie.

(9) În cazul în care administratorul schemei constată faptul că nu este respectată condiția de cumul al ajutoarelor de minimis:

(a) dacă constatarea nerespectării condițiilor de cumul se face într-o etapă anterioară contractării, contractul de finanțare nu se semnează;

(b) dacă constatarea nerespectării condițiilor de cumul se face într-o etapă ulterioară contractării, se emite decizie prin care se dispune stoparea sau recuperarea ajutoarelor de stat acordate, cu calcularea dobânzii aferente, datorată de la data plății acestuia până la data recuperării sau a rambursării integrale.

(10) Beneficiarul ajutorului de minimis este notificat cu privire la emiterea deciziei, conform cu Normele metodologice emise de furnizor și ținând cont de prevederile OUG nr. 77/2014.

Normele metodologice pentru aplicarea procedurilor privind stoparea/recuperarea ajutorului de minimis se vor aproba prin Ordin al ministrului culturii.

(11) Respectarea plafonului de minimis are în vedere o întreprindere unică. Astfel, dacă între întreprinderile care beneficiază de ajutor de minimis în baza schemei există cel puțin una dintre relațiile menționate la art. 5 pct. 15 din schemă, respectivele structuri vor fi tratate ca o singură

“întreprindere unică”, iar valoarea ajutorului de minimis acordat unei întreprinderi unice nu trebuie să depășească 300.000 de euro în nicio perioadă de 3 ani.

Art.23. Recuperarea ajutoarelor acordate

(1) Recuperarea ajutoarelor acordate se realizează de către administratorul schemei, pe baza propunerilor motivate privind măsurile de stopare a acordării ajutoarelor de minimis sau de recuperare a acestora elaborate de personalul de specialitate din cadrul administratorul prezentei scheme (INP), în urma acțiunilor de supraveghere și control derulate de către acesta (INP), conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, și al prezentei scheme de ajutor de minimis și a Normelor metodologice privind recuperarea/stoparea ajutorului de minimis, emise de furnizorul ajutorului de minimis.

(2) Administratorul ajutoarelor de minimis monitorizează respectarea condițiilor de eligibilitate pe toată durata de derulare a Schemei, iar în situația în care constată nerespectarea acestora, întreprinde toate demersurile necesare pentru recuperarea ajutorului acordat, inclusiv a dobânzilor aferente, calculate conform prevederilor legislației în vigoare.

(3) Ajutorul de minimis se recuperează în integralitate în situațiile în care se constată că beneficiarii ajutorului de minimis nu au respectat prevederile *Schemei de ajutor de minimis pentru cursuri de formare privind eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice*, inclusiv faptul că:

a) beneficiarul ajutorului de minimis nu respectă obligația de a menține, pentru o perioadă de minimum 12 luni de la data absolvirii cursurilor, angajații care au participat la formarea profesională, în condițiile prevăzute de prezentul ghid;

b) în mod similar, în cazul în care beneficiarul de ajutor de minimis este o persoană fizică autorizată (PFA) și nu menține activitatea economică aferentă intervențiilor pentru eficientizarea energetică a clădirilor cu valoare istorică și arhitecturală — respectiv existența continuă pe piață — pentru o perioadă de minimum 12 luni de la finalizarea cursurilor;

c) cursanții desemnați de beneficiarul de ajutor de minimis pentru formarea profesională nu finalizează procesul de evaluare a competențelor și nu obțin diploma de absolvire/certificatul de competențe profesionale la finalul cursului;

b) se află în situația unei nereguli grave sau a unei nereguli pentru care contractul de finanțare prevede sancțiunea rezilierii și recuperării integrale a ajutorului de minimis acordat;

c) se află în situația dublei finanțări care afectează întreaga valoare a ajutorului de minimis acordat;

d) au făcut declarații incomplete sau neconforme cu realitatea pentru a obține ajutorul de minimis;

e) ulterior încheierii contractului de finanțare, se constată neconcordanțe între starea de fapt și cele declarate de către beneficiarul ajutorului de minimis în dosarul de finanțare, inclusiv, dar fără a se limita la, neîndeplinirea condițiilor de eligibilitate a beneficiarului ajutorului de minimis și a proiectului/activităților;

f) este încălcată interdicția privind cesiunea contractului de finanțare;

(4) Valoarea ajutoarelor recuperate se completează și cu valoarea dobânzii aferente, datorată de la data plății ajutorului până la data recuperării integrale a acestuia. Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită prin Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1.589 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140 din 30.04.2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu

respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1.589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248 din 24.09.2015.

(5) Rata dobânzii aplicabile este rata în vigoare la data la care ajutorul utilizat abuziv a fost pus la dispoziția beneficiarului de ajutor de minimis. Rata dobânzii se aplică de-a lungul întregii perioade până la data recuperării sau rambursării integrale.

(6) Rata dobânzii prevăzută la alin. (4) se aplică pe o bază compusă până la data recuperării sau rambursării ajutorului. Dobânzile acumulate pe parcursul anului precedent produc dobânzi în fiecare an următor.

(7) Dobânda va fi calculată începând cu data efectuării plății avansului sau prefinanțării, după caz, până la data recuperării integrale a fracției de sumă/sume totale utilizate abuziv. În cazul în care dobânda nu a putut fi recuperată în anul anterior, aceasta va fi purtătoare de dobândă, fiind aplicabil principiul capitalizării.

(8) Furnizorul schemei emite decizii, cu caracter de titlu executoriu, prin care se dispune stoparea și/sau recuperarea ajutoarelor de minimis acordate.

CAPITOLUL III. ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR

Art. 24. Baza legală pentru eligibilitatea cheltuielilor este menționată la Cap.I, pct.1.4, din prezentul Ghid.

Art. 25. (1) **Cheltuielile eligibile în cadrul prezentului apel, necesare organizării cursului sunt următoarele:**

(a) costurile cu personalul aferente formatorilor, (b) costurile operaționale ale formatorilor legate direct de procesul de formare, cum ar fi cheltuielile de transport, cheltuielile de cazare, cu încadrarea în plafoanele stabilite în schemă, materialele și consumabilele direct legate de formare, amortizarea instrumentelor și a echipamentelor, în măsura în care acestea sunt utilizate exclusiv pentru procesul de formare;

(c) costurile aferente cursanților care participă la formare și costurile indirecte generale (costuri administrative, chirie, cheltuieli de regie) pentru orele în care cursanții sunt la cursurile de formare;

d) Taxa pe valoarea adăugată nedeductibilă aferentă cheltuielilor eligibile finanțabile prin ajutor de minimis este eligibilă, dacă nu este finanțată și din alte fonduri publice.

Art.26. Cheltuielile de cazare se vor încadra în limita plafonului maxim de 265 lei/noapte/persoană, cu TVA inclus.

Art.27. (1) Cheltuielile de transport se referă la decontarea contravalorii a 7,5 litri carburant la 100 km parcurși pe distanța cea mai scurtă, în funcție de numărul real de km parcurși (deplasare cu autoturism pe o distanță de maxim 500 km) sau decontarea transportului cu trenul la clasa a II-a pentru distanțe mai mici de 300 km și clasa I pentru distanțe mai mari de 300 km. Decontarea cheltuielilor de transport dus-întors se face în raport cu numărul de persoane care participă la formare și de numărul real de km parcurși, conform documentelor justificative (bon benzină sau factură, după caz), alte decontări suplimentare legate de transportul cu autoturismul (dacă este cazul): bonuri taxă autostradă, bonuri taxă de trecere a podurilor. În cazul utilizării altui mijloc de transport în afară de autoturism (ex. tren/autobuz/microbuz), decontarea cheltuielilor se va face pe baza biletului de tren/autobuz/microbuz dus – întors în original.

(2) Plafonul maxim al cheltuielilor de transport este de 500 lei.

Art.28. (1) Cheltuielile de transport și cazare ale cursanților la formare vor fi suportate inițial de beneficiarul ajutorului de minimis, iar documentele justificative vor fi înaintate administratorului schemei în vederea decontării după finalizarea cursului de formare și absolvirea acestuia, ca urmare a promovării testării cursanților.

(2) Ulterior, administratorul va solicita furnizorului schemei, în baza centralizatorului de cheltuieli pe categorii și a documentelor justificative, rambursarea acestora.

Art.29. Administratorul schemei va asigura centralizarea tuturor cheltuielilor aferente procesului de formare, atât a celor care au fost efectuate pentru realizarea activităților proprii ca formatori, cât și a celor aferente participanților la formare, centralizator care, împreună cu documentele justificative, vor fi transmise către furnizorul schemei pentru verificare și aprobare a plății.

Art.30. (1) În cadrul prezentului apel sunt considerate cheltuieli neeligibile sumele care vor depăși costurile unitare (persoană/zi), prevăzute anterior, inclusiv valoarea TVA aferentă acestor cheltuieli neeligibile. În afara cheltuielilor eligibile, orice altă cheltuială constituie cheltuială neeligibilă și va fi suportată de beneficiarul ajutorului de minimis.

(2) Perioada de eligibilitate a cheltuielilor este de la semnarea contractelor de finanțare până la data de 30.06.2026. Plata ajutorului se efectuează cel târziu până la data de 30.06.2026.

(3) Se vor avea în vedere limitările și regulile de ajutor de minimis menționate în capitolul II și în schemă.

3.1. Durabilitatea și sustenabilitatea investiției

Art.31. Beneficiarul ajutorului de minimis are obligația de a menține angajații care au participat la cursurile de formare profesională pentru o perioadă de minimum 12 luni de la data absolvirii acestora.

Art.32. În cazul beneficiarilor de ajutor de minimis - persoane fizice autorizate (PFA), care nu au angajați, obligația constă în menținerea activității economice aferente intervențiilor pentru eficientizarea energetică a clădirilor cu valoare istorică și arhitecturală — respectiv existența continuă pe piață — pentru o perioadă de minimum 12 luni de la data finalizării cursurilor.

CAPITOLUL IV. COMPLETAREA SOLICITĂRII DE FINANȚARE

4.1. Cererea de finanțare

Art.33. Cererea de finanțare este compusă din:

1. **Cererea de finanțare**, inclusiv bugetul (Anexa 1 și Anexa 1.1 la prezentul ghid).

2. **Anexe:**

Declarații obligatorii:

Model A - Declarație de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal;

Model B - Declarație privind eligibilitatea TVA;

Model C - Declarație privind aplicarea principiului DNSH („Do no significant harm”) care include Anexa privind Auto-evaluarea respectării principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (DNSH);

Model D - Declarație de eligibilitate și angajament;

Model E - Declarație privind evitarea conflictului de interese, a fraudei, corupției și a dublei finanțări;

Model F - Declarația întreprinderii/întreprinderii unice privind cumulul ajutoarelor de minimis obținute;

Model G - Declarația privind Beneficiarul real – pentru categoriile de persoane juridice care sunt obligate, conform legii - și dovada depunerii la ONRC sau la Ministerul Justiției, după caz, conform legii, a Declarației privind Beneficiarul real;

MODEL H – Declarație privind tipul și categoria întreprinderii

Art.34. Solicitarea de finanțare va fi însoțită de documente oficiale sau declarații pe propria răspundere a solicitantului/beneficiarului de ajutor de minimis, privind:

- a) certificarea legalității și a corectitudinii informațiilor cuprinse în solicitarea de finanțare;
- b) certificatul de înregistrare fiscală pentru a demonstra activitatea economică desfășurată; în situația în care sunt înregistrați în alt stat membru, certificatul poate fi depus până la momentul primei plăți a ajutorului;
- c) valorile ajutorului de minimis, dacă este cazul, primite de întreprindere în ultimii 3 ani, din surse ale statului sau din surse europene;
- d) Certificat de atestare fiscală emis de ANAF și autoritățile publice locale, valabil la data depunerii, din care să reiasă că nu are datorii sau acestea au fost eșalonate;
- e) declarație pe propria răspundere privind obligația de a asigura sumele necesare în vederea acoperirii cheltuielilor cu titlu de avans;
- f) declarație privind faptul că nu a fost subiectul unei decizii de recuperare a unui ajutor de stat sau de minimis emise de Comisia europeană, instanțele judecătorești, Consiliul Concurenței sau de un furnizor de ajutor de stat/de minimis sau, în cazul în care a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta a fost deja executată și creanța integral recuperată;
- g) certificat constatator, emis de ONRC în scopul accesării de fonduri europene – pentru categoriile de persoane care au obligația înregistrării, conform legii, la ONRC, aflat în termenul de valabilitate - sau, după caz, extras din Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, nu mai vechi de 30 de zile;
- h) documentele de organizare și înființare, actualizate;
- i) declarația privind tipul și categoria întreprinderii.

Art.35. (1) Depunerea documentelor de către beneficiarii ajutorului de minimis se va face pe platforma <https://proiecte.pnrr.gov.ro>

(2) Setul de documente vor fi completate, scanate, salvate în format.pdf, semnate digital și încărcate în aplicația electronică.

Art.36. La depunerea solicitării de finanțare de către solicitantul ajutorului de minimis pentru participarea la cursuri de formare de scurtă durată a profesioniștilor ce realizează intervenții pentru eficientizarea energetică a clădirilor cu valoare istorică, administratorul schemei va solicita potențialilor beneficiari următoarele informații/documente:

- a) categoria de persoane - profesioniștii ce realizează intervenții pentru eficientizarea energetică a clădirilor cu valoare istorică și arhitecturală pentru care se solicită formare;
- b) numărul de angajați/profesioniști pentru care se solicită formare, după caz;
- c) regiunea din care provin;
- d) diplome de studii și/sau certificate de atestare/autorizare pentru profesioniști;
- e) contracte de muncă sau certificate de înregistrare fiscală, pentru profesioniști;
- f) denumirea întreprinderii;
- g) lista costurilor proiectului.

4.2. Capacitatea instituțională

Art.37. Solicitantul de finanțare va completa informații din care să reiasă capacitatea administrativă (referitoare la implementarea contractului, persoanele propuse și poziția ocupată, competențele), financiară (care să garanteze capacitatea de implementare și asigurarea sustenabilității), tehnică (expertiza tehnică a persoanelor propuse) și juridică (statutul juridic al entității, beneficiare de ajutor de minimis).

4.3. Elaborarea bugetului

Art.38. La elaborarea bugetului se va ține cont de suma acordată per cursant și numărul de persoane propuse, precum și de eventuale costuri neeligibile (dacă este cazul).

4.4. Limba utilizată în completarea solicitării de finanțare

Art.39. Limba utilizată în completarea solicitării de finanțare: limba română.

4.5. Semnarea solicitării de finanțare și a documentelor anexate

Art.40. Pentru transmiterea solicitărilor de finanțare prin aplicația informatică, semnătura electronică extinsă a reprezentantului legal/persoanei împuternicite, trebuie să fie certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art.41. Depunerea solicitării de finanțare

(1) În această etapă, solicitantul se asigură că solicitarea de finanțare este completată integral și însoțită de toate documentele obligatorii. Se recomandă ca solicitantul să realizeze o verificare a conformității administrative și a eligibilității, utilizând Grila de evaluare- Anexa 2 la prezentul Ghid. Grila completată de solicitant nu va fi încărcată pe platforma <https://proiecte.pnrr.gov.ro>

(2) Solicitarea de finanțare și documentele ce o însoțesc vor fi completate și semnate electronic de reprezentantul legal/persoana împuternicită de acesta și vor fi încărcate pe platforma <https://proiecte.pnrr.gov.ro>

(3) Solicitantul nu poate aduce nicio modificare a solicitării de finanțare după depunerea proiectului sau după expirarea termenului limită de depunere a proiectelor, cu excepția solicitărilor de clarificări transmise de Administratorul schemei.

(4) Retragera solicitării de finanțare se va face printr-o notificare semnată de către reprezentantul legal al solicitantului sau de către persoana împuternicită de acesta și transmisă către INP, oricând înainte de semnarea contractului de finanțare.

(5) Fiecare beneficiar de ajutor de minimis va depune o singură solicitare de ajutor de minimis.

CAPITOLUL V. EVALUAREA ȘI SELECȚIA SOLICITĂRILOR DE FINANȚARE

Art.42. Solicitățile de finanțare vor fi evaluate în ordinea depunerii acestora pe platforma <https://proiecte.pnrr.gov.ro>, până la epuizarea bugetului alocat apelului, conform principiului primul venit, primul servit, **în limita bugetului alocat**, respectând prevederile din schema de ajutor de minimis. Fiecare beneficiar va depune o singură solicitare în cadrul apelului.

Art.43. Solicitățile de finanțare depuse prin platforma <https://proiecte.pnrr.gov.ro>, sunt supuse unui proces de evaluare a conformității administrative pe baza criteriilor incluse în **Anexa 2 – Grila de evaluare și selecție**.

Art.44. În procesul de evaluare și selecție se va asigura aplicarea unitară și imparțială a modului de verificare a criteriilor de eligibilitate.

Art.45. În cazul în care solicitarea de finanțare conține informații neclare, incomplete, contradictorii etc., pe parcursul etapelor de evaluare și contractare se pot solicita clarificări. În cadrul fiecărei etape se va solicita câte un singur set de clarificări.

Art.46. În cazul în care, inclusiv după transmiterea răspunsului la solicitările de clarificare, la oricare dintre criteriile menționate în Anexa 2 – Grila de evaluare și selecție se completează "NU" (cu excepția criteriilor la care se bifează "Nu este cazul"), solicitarea este respinsă.

Art.47. În cazul în care se bifează NU pentru oricare dintre Criteriile eliminatorii din Anexa 2 – Grila de evaluare și selecție, solicitarea este automat respinsă, fără a fi solicitate clarificări pentru stabilirea conformității administrative sau pentru verificarea îndeplinirii celorlalte criterii de eligibilitate.

Art.48. Termenul de răspuns la clarificări este de maximum 3 zile lucrătoare, sub sancțiunea respingerii solicitării de finanțare. Acesta poate fi prelungit cu maxim 2 zile lucrătoare, la solicitarea aplicanților.

Art.49. Orice încercare a unui solicitant de a influența procesul de evaluare sub orice formă (de exemplu, contactarea oricărui din experții Administratorul schemei de minimis în scopul influențării acestora) conduce la respingerea solicitării și excluderea de la finanțare.

Art.50. În cazul în care, în oricare etapă a procesului de evaluare, selecție sau contractare, se identifică o situație de dublă finanțare (de exemplu, ca urmare a consultării altor autorități cu competențe în gestionarea de fonduri nerambursabile sau rambursabile), solicitarea este exclusă de la finanțare, solicitantul fiind notificat în acest sens.

Art.51. După finalizarea procesului de evaluare și selecție, solicitantul va fi notificat asupra rezultatului verificării.

CAPITOLUL VI. CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA SOLICITĂRILOR DE FINANȚARE

6.1. Contractarea solicitărilor de finanțare

Art.52. Dacă, în urma finalizării procesului de evaluare și selecție, solicitarea de finanțare îndeplinește toate cerințele pentru a primi sprijin financiar nerambursabil, Administratorul schemei de minimis va proceda la solicitarea documentelor necesare încheierii contractului de finanțare. Etapa de contractare se va realiza conform prevederilor articolelor mai jos menționate.

Art.53. (1) Solicitanții selectați pentru acordarea sprijinului financiar nerambursabil vor primi o notificare prin care vor fi informați că au fost **selectați**. Aceștia vor depune o declarație pe proprie răspundere că nu au intervenit modificări în Declarația inițială privind Beneficiarul Real sau, după caz, Declarația actualizată și dovada privind depunerea la ORC- ul competent sau Ministerul Justiției, după caz, pentru categoriile de persoane care sunt obligate conform legii, să depună Declarația.

(2) Termenul de transmitere a declarației este de **maximum 2 zile lucrătoare**.

Art.54. Dacă, în cadrul acestei etape, se identifică elemente care conduc la neeligibilitatea solicitantului/proiectului, se procedează la **respingerea dosarului** și transmiterea unei notificări în acest sens.

Art.55. În cazul în care contractul de finanțare va fi semnat de altă persoană decât reprezentantul legal al solicitantului, în prealabil se va depune **actul de împuternicire** emis de reprezentantul legal/ organul de administrare al solicitantului, prin care persoana este mandată să încheie contractul de finanțare în numele și pe seama persoanei juridice, **fie** în original, **fie** în copie certificată pentru conformitatea cu originalul de către reprezentantul legal al solicitantului/ persoana împuternicită.

ATENȚIE !

Administratorul schemei de ajutor de minimis recomandă citirea cu atenție a contractului de finanțare înaintea semnării acestuia, întrucât acesta conține toate condițiile în care se acordă sprijinul financiar nerambursabil, iar semnarea acestuia reprezintă angajamentul de participare la cursul de formare din partea solicitantului. Contractul de finanțare este act juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros, de adeziune⁵.

Art.56. În cazul în care Administratorul schemei de minimis constată, ca urmare a introducerii contractelor de finanțare semnate în sistemul RegAS, că nu este respectată condiția de cumul al ajutoarelor de stat/ *de minimis* sau că beneficiarul este subiectul unei decizii de recuperare a unui ajutor *de stat/ de minimis* ce nu a fost executată și creanța nu a fost integral recuperată, **contractul este desființat de plin drept**, Beneficiarul fiind notificat în acest sens.

6.2. Contestații

Art.57. (1) Solicitantul care se consideră nedreptățit de rezultatele procesului de evaluare și selecție și/sau de decizia Administratorul schemei de minimis de a-l exclude de la finanțare, adoptată în procesul de contractare, poate formula în scris contestație.

(2) Contestațiile se depun pe site-ul platformei <https://proiecte.pnrr.gov.ro> în termen de 2 zile lucrătoare de la data comunicării notificării emise de către Administratorul schemei de minimis.

Art.58. Contestațiile depuse după termenul menționat la aliniatul anterior vor fi respinse ca tardiv introduse, rezultatul inițial fiind menținut.

Art.59. Contestația se formulează în scris și cuprinde:

- a) datele de identificare ale solicitantului (contestatarului);
- c) obiectul contestației;
- d) motivele de fapt și de drept;
- e) mandatul special pentru împuternicit, dacă este cazul.

Art.60. Pentru a fi valabilă, contestația trebuie să fie semnată cu semnătură electronică extinsă de reprezentantul legal al solicitantului/ persoana împuternicită sau olograf, în original. Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât reprezentantul legal și/sau persoana

---

⁵ Nu poate fi negociat.

împuternicită expres de către acesta. Contestațiile transmise de alte persoane fizice sau juridice nu vor fi analizate și vor fi respinse.

Art.61. În cazul în care contestatarul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se întemeiază contestația, aceasta nu are obiect de analiză și prin urmare va fi respinsă ca nemotivată.

Art.62. Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul dosarului de finanțare.

Art.63. Administratorul schemei va proceda la verificarea condițiilor de formă anterior menționate. Dacă acestea nu sunt îndeplinite, nu se continuă analiza pe fond, contestația fiind respinsă.

Art.64. (1) Administratorul schemei se va pronunța prin decizie motivată cu privire la admiterea, în tot sau în parte, a contestației sau la respingerea ei, în termen de 3 zile de la data înregistrării contestației.

(2) Decizia pronunțată este definitivă în sistemul căilor administrative de atac.

(3) Deciziile pronunțate în soluționarea contestațiilor pot fi atacate de către contestatar la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Art.65. Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitare scrisă, cu pierderea dreptului de a înainta o nouă contestație, cu excepția cazurilor în care retragerea contestației survine ca urmare a unor erori ale platformei informatice.

Art.66. După soluționarea contestațiilor, lista beneficiarilor se va actualiza cu aceia pentru care s-a luat o decizie favorabilă.

6.3. Reguli privind implementarea și monitorizarea solicitărilor de finanțare pentru cursurile de formare

Art.67. După semnarea contractelor de finanțare, administratorul schemei va transmite o notificare beneficiarilor de ajutor de minimis cu privire la planificarea sesiunilor de formare și alocarea persoanelor propuse de aceștia.

Art.68. Ulterior semnării contractelor de finanțare, se vor desfășura cursurile de formare de scurtă durată, în format fizic, cu participarea profesioniștilor ce realizează intervenții pentru eficientizarea energetică a clădirilor cu valoare istorică și arhitecturală.

Art.69. Cursurile de formare vor fi încheiate cu un proces de evaluare a competențelor profesionale, obținute în urma formării, prin acordarea unei diplome de absolvire.

Art.70. (1) Administratorul schemei va verifica identitatea persoanelor care participă la cursuri, astfel încât acestea să corespundă celor propuse prin solicitarea de finanțare.

(2) Totodată, se va monitoriza prezența acestora pe întreaga durată a cursului precum și parcurgerea cu succes a etapelor de testare.

Art.71. După terminarea perioadei de implementare, administratorul va urmări obligația beneficiarului de ajutor de minimis de a menține angajații care au participat la cursurile de formare profesională pentru o perioadă de minimum 12 luni de la data absolvirii acestora, respectiv obligația persoanelor fizice autorizate (PFA), care nu au angajați, de a menține activitatea economică aferentă intervențiilor pentru eficientizarea energetică a clădirilor cu valoare istorică și arhitecturală — respectiv existența continuă pe piață — pentru o perioadă de minimum 12 luni de la data finalizării cursurilor.

6.4 Mecanisme de gestionare a riscurilor de implementare

Art.72. (1) Gestionarea riscurilor este esențială pentru desfășurarea cu succes a cursurilor de formare și atingerea indicatorilor propuși. Administratorul schemei a identificat posibilele riscuri și a evaluat probabilitatea și impactul acestora, identificând măsuri de eliminare sau reducerea a probabilității de materializare, respectiv a impactului. Astfel, INP va monitoriza permanent riscurile și va ajusta corespunzător planurile de răspuns în funcție de schimbările apărute.

(2) Riscurile pot fi de natură operațională, financiară, de management al resurselor umane implicate în procesul de formare, de siguranță și sănătate.

(3) Astfel, o planificare detaliată a activităților și crearea unui calendar de rezervă poate preveni posibile întârzieri sau decalări ale cursurilor. Totodată, pentru a asigura calitatea livrării, administratorul se va asigura că selecția formatorilor are la baza criteriile de calificare și experiență. Administratorul se va asigura că există suport tehnic pe parcursul desfășurării cursurilor iar echipamentele sunt testate înaintea fiecărei sesiuni. După fiecare sesiune, administratorul va colecta și analiza feedback ul din partea cursanților pentru a îmbunătăți calitatea livrării în sesiunile următoare. Vor fi implementate măsuri de siguranță pentru a preveni accidente.

(4) Administratorul va monitoriza permanent confirmarea și prezența cursanților în vederea atingerii indicatorilor propuși.

CAPITOLUL VII. TRANSPARENTĂ

Art.73. (1) Beneficiarul (INP) Investiției 4, are obligația de a informa că Uniunea Europeană asigură finanțarea proiectelor și de a face cunoscute atât activitățile proiectului, cât și rezultatele finanțării PNRR – I.4.

(2) Obligatorietatea asigurării de către toți beneficiarii fondurilor a vizibilității finanțării din partea UE este prevăzută în Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 Februarie 2021 de Instituire a Mecanismului de Redresare și Reziliență a Uniunii Europene, articolul 34.

Art.74. Activitățile de informare, comunicare și publicitate sunt obligatorii și trebuie să fie implementate în concordanță cu prevederile Manualului de Identitate Vizuală al PNRR (MIV).

Art.75. Beneficiarul (INP), poate asigura vizibilitatea și promovarea proiectelor prin utilizarea (fără a se limita la) următoarelor instrumente:

- a) comunicate de presă (cel puțin două) și/sau anunțuri de presă;
- b) anunțuri publicitare;
- d) secțiuni dedicate pe site-ul beneficiarului/ website dedicat;
- e) postări dedicate pe conturile de social media ale beneficiarilor/pe pagini dedicate proiectelor;
- f) newsletter;
- l) evenimente/ dezbateri etc.

Art.76. Administratorul schemei de minimis va elabora și implementa un Plan de activități de informare, comunicare și publicitate care va cuprinde minimum 3 instrumente adaptate specificului proiectului finanțat prin PNRR.

Art.77. Schema și ghidul vor fi publicată integral pe pagina de internet a administratorului schemei (www.patrimoniu.ro).

Art.78. Raportarea și monitorizarea ajutoarelor de minimis acordate se realizează în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale Regulamentului privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat și de minimis, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 441/2022, Modificat prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 341 din 31.01.2025. precum și cu legislația națională și europeană aplicabilă.

Art.79. Beneficiarii de ajutor vor permite publicarea pe pagina de internet a INP www.patrimoniu.ro a informațiilor privind activitățile finanțate din ajutorul acordat.

CAPITOLUL VIII. PREVENIREA NEREGULILOR GRAVE, A DUBLEI FINANȚĂRI

Art.80. Pe parcursul întregului proces de depunere, evaluare a solicitării de finanțare, respectiv de contractare și implementare, beneficiarul ajutorului de minimis are obligația de a se abține de la orice act/fapt care ar putea cauza apariția unei situații de fraudă, corupție, conflict de interese și/sau dublă finanțare, după caz. Beneficiarul de ajutor de minimis își va asuma respectarea acestor obligații prin Declarația de angajament, anexă la solicitarea de finanțare, conform prevederilor din prezentul Ghid.

Art.81. Beneficiarul ajutorului de minimis are obligația de a informa imediat furnizorul și administratorul schemei despre apariția unei situații de dublă finanțare sau a unei situații de conflict de interese.

CAPITOLUL IX. RESPECTAREA PRINCIPIULUI DE A NU PREJUDICIA ÎN MOD SEMNIFICATIV (DNSH)

Art.82. Solicitanții schemei de ajutor au obligația respectării principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH – „Do No Significant Harm”), în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență și cu cele prevăzute în Comunicarea Comisiei - Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C58/01).

Art.83. Principiul DNSH „Do No Significant Harm“ (de „a nu prejudicia în mod semnificativ“) trebuie interpretat în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088, care definește noțiunea de „prejudiciere în mod semnificativ” pentru cele șase obiective de mediu vizate de regulament.

Art.84. Beneficiarul ajutorului de minimis are obligația de a completa declarația pe propria răspundere privind asumarea respectării principiului DNSH pe toată perioada de implementare, al cărei model este anexat la prezentul Ghid.

CAPITOLUL X. BENEFICIARUL REAL/DESTINATĂRII FINALI

Art.85. Destinatarii finali ai fondurilor/contractanții au obligația de a transmite datele și informațiile cu privire la beneficiarii reali ai fondurilor alocate din PNRR, conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a

Mecanismului de redresare și reziliență și ale Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, în etapa depunerii dosarelor de finanțare, în cea a implementării proiectelor, precum și înaintea încheierii contractelor de achiziție și a contractelor comerciale.

Art.86. (1) Destinatarii finali ai fondurilor/ contractanții au obligația actualizării informațiilor cu privire la beneficiarii reali ai fondurilor alocate din PNRR de fiecare dată când are loc o modificare a acestora, sub rezerva aplicării sancțiunilor contravenționale și a dizolvării societății, în conformitate cu prevederile articolelor 56 și 57 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare

(2) În acest sens, solicitanții/beneficiarii ajutorului de minimis completează ***Declarația privind beneficiarul real – Model G, conform legii.***

Art.87. Furnizarea datelor și informațiilor privind beneficiarii reali de către destinatarii finali ai fondurilor/contractorilor se realizează de aceștia din urmă prin transmiterea acestor informații către Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC) sau către Ministerul Justiției, după caz. Destinatarii finali/contractanții au obligația de a informa în paralel atât Administratorul schemei de minimis, cât și ONRC sau Ministerul Justiției, după caz de fiecare dată când are loc o modificare a informațiilor privind beneficiarul real, pe durata angajamentelor legale încheiate în cadrul PNRR.

CAPITOLUL XI. CONTRIBUȚIA INVESTIȚIEI LA OBIECTIVELE ASUMATE PENTRU REALIZAREA INDICATORILOR DIN DOMENIUL CLIMEI ȘI DIN DOMENIUL DIGITAL

Art.88. Suma alocată apelului contribuie în proporție de 100% la obiectivele asumate pentru realizarea indicatorilor din domeniul climei, tranziția verde. Cursurile de formare promovează o serie de metode non invazive, digitale, de monitorizare a intervențiilor asupra clădirilor istorice sau a stării de conservare a acestora.

CAPITOLUL XII. DISPOZITII FINALE

Art.89. (1) Termenul „zi” reprezintă zi calendaristică, dacă nu se specifică altfel.

(2) Termenele prevăzute în prezentul Ghid se calculează pe zile libere, prima și ultima zi nefiind luate în calcul. Termenul se va împlini la ora 24:00 a ultimei zile. Dacă ultima zi a termenului cade într-o zi nelucrătoare, termenul se prelungește până în prima zi lucrătoare care urmează.

(3) Anexele Ghidului solicitantului constituie parte integrantă a acestuia și se interpretează în conformitate cu prevederile sale.

CAPITOLUL XIII. ANEXE

ANEXA 1	Solicitare de finanțare, inclusiv Bugetul detaliat al proiectului (Anexa 1.1), împreună cu următoarele declarații: Model A – Declarație de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter
----------------	--

	<p>personal;</p> <p>Model B – Declarație privind eligibilitatea TVA;</p> <p>Model C – Declarație privind aplicarea principiului DNSH („Do no significant harm”) care include Anexa privind Auto-evaluarea respectării principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (DNSH);</p> <p>Model D – Declarație de eligibilitate și angajament;</p> <p>Model E – Declarație privind evitarea conflictului de interese, a fraudei, corupției și a dublei finanțări;</p> <p>Model F – Declarația întreprinderii/întreprinderii unice privind cumulul ajutoarelor de minimis obținute;</p> <p>Model G – Declarație pe proprie răspundere privind Beneficiarul real;</p> <p>Model H – Declarație privind tipul și categoria întreprinderii</p>
ANEXA 2	Grila de verificare
ANEXA 3	Lista de verificare în etapa de contractare
ANEXA 4	Model orientativ de Contract de finanțare